

Spodbujanje samozaposlovanja s pomočjo e-učnih podjetij – primer Slovenije in Hrvaške

Tanja Arh

Jožef Stefan Institute, Slovenija
tanja@e5.ijs.si

Marko Šetinc

Geopolis d. o. o., Slovenija
marko.setinc@guest.arnes.si

Povzetek

Slovenija in Hrvaška po stopnji brezposelnosti zaostajata za povprečjem EU. Čeprav je med alternativami zaposlitve vedno na voljo oblika samozaposlitve, so raziskave pokazale, da se brezposelni zaradi premalo znanja in kompetenc ter posledično strahu in negotovosti premalo odločajo za to poklicno pot. Interes za podjetništvo je mogoče že srednjeročno bistveno dvigniti z učinkovitim in inovativnim modelom prenosa znanja in praktičnih izkušenj. Da bi to neproduktivno stanje v Sloveniji pognali v tek in spodbudili pozitivne spremembe, je v nadaljevanju predstavljen projekt "Self-employment with e-learning based practise firms" ali na kratko SELPRAF katerega temeljni cilj je razviti učinkoviti model izobraževanja in usposabljanja in tako na eni strani s pomočjo e-izobraževanja vpeljati sodoben način usposabljanja za pridobivanje štirih ključnih kompetenc, na drugi strani pa omogočiti brezposelnim vključitev v učna podjetja in na ta način spodbuditi samozaposlovanje.

Ključne besede: učna podjetja, samozaposlitev, e-izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU)

Abstract

Slovenija's and Croatia's unemployment rates are above the EU average. Although self-employment has been an alternative option for quite a long time, the unemployed, due to the lack of self-confidence, competence and consequently the fear of failure only rarely decide for this option. A more stimulating environment and stronger interest for entrepreneurship are the goals we can achieve already in the medium term perspective with the innovative training model, based on knowledge and transfer of practical experience. As a concrete response to the deficiencies identified above, the general aim of the "Self-employment with e-learning based Practise Firms" project or in short SELPRAF is to encourage people's interest for entrepreneurship through an innovative SELPRAF Training Programme for the acquisition of the four key competences and on the other hand, to enable the inclusion of the unemployed in practice firms and to encourage the self-employment.

Keywords: practice firms, self-employment, e-learning, vocational education and training (VET)

1 Uvod

Rezultati nacionalnih raziskav in podatki Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (Zavod RS za zaposlovanje, 2010; Statistični urad Republike Slovenije, 2011) kažejo na to, da je stopnja brezposelnosti eden od najpomembnejših pokazateljev stanja v gospodarstvu. Stopnje brezposelnosti so danes izjemno visoke. Po podatkih za september 2010 (Zavod RS za zaposlovanje, 2010) je bila splošna stopnja brezposelnosti v 27 državah članicah EU 9,6 %, v Sloveniji 11,1 % in na Hrvaškem 18,8 %. Brezposelnost se je močno povečala v začetku leta 2011. Po podatkih ljubljanskega Zavoda RS za zaposlovanje je bilo ob koncu decembra 2010 registriranih 26.700 brezposelnih oseb, kar predstavlja 24,4 % vseh brezposelnih v Sloveniji. V primerjavi s podatki za december 2009 v Ljubljani beležimo 26,3-odstotno povišanje stopnje brezposelnosti. Na nacionalni ravni se je stopnja brezposelnosti povišala za 13,8 %.

Evropska komisija je v okviru izvajanja strategije vseživljenjskega učenja predstavila različne dokumente, kot sta *Sporočilo iz Bruggeja o okrepljenem evropskem sodelovanju na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja* (Evropska komisija, 2011), *Nova spodbuda za evropsko sodelovanje na področju poklicnega izobraževanja* (Evropska komisija, 2011) v podporo strategiji *Evropa 2020* in *Ključne kompetence za vseživljenjsko učenje* (Evropska komisija, 2006). Vsi dokumenti so bili pripravljani v želji, da bi dodatno podprli in okrepili Evropo, da bi ta postala pametnejša, bolj trajnostna in bolj vključujoča.

Evropa si skladno s strategijo *Evropa 2020* (<http://ec.europa.eu/europe2020>) prizadeva za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Da bi dosegli ta cilj, potrebujemo bolj prožne, kakovostne sisteme izobraževanja in usposabljanja, ki se sistematično odzivajo na trenutne potrebe in potrebe prihodnosti. Med pglavitnimi pobudami, ki jih vsebuje Evropa 2020, je tudi *Program za nova znanja in spretnosti ter nova delovna mesta* (Evropska komisija, 2011), ki predvideva okrepljeno spodbujanje inovacij, ki so prilagojene učnemu potencialu posameznika, kar posledično pozitivno vpliva na proces samozaposlovanja. Glede na to, da je stopnja brezposelnosti v Sloveniji in na Hrvaškem nad evropskim povprečjem, je pomembno spodbujati vse alternativne oblike zaposlovanja. Samozaposlovanje je ena od rešitev, ki ponuja široko paleto možnosti. Analize rezultatov so pokazale, da se brezposelne osebe le redko odločajo za samozaposlovanje zaradi nezadostne izobrazbe in pomanjkanja kompetenc ter s tem povezanimi strahovi in negotovostjo.

Ključne zainteresirane skupine na trgu delovne sile so delodajalci, aktivno prebivalstvo, zavodi za zaposlovanje in izobraževalne ustanove. Zaradi pomanjkanja sistematične izmenjave informacij med temi različnimi akterji, brezposelne osebe niso deležne zadostne podpore. Potrebujemo namreč kompleksne informacije, ki že upoštevajo specifične interese, potrebe in že pridobljene kompetence posameznika. Čeprav je samozaposlovanje že dolgo časa ena od možnih oblik zaposlovanja, se za njo odloči le malo brezposelnih oseb, ker niso samozavestne, nimajo ustreznih kompetenc in se bojijo neuspeha. Inovativen izobraževalni model, ki temelji na znanju in prenosu praktičnih izkušenj, bi lahko že v srednjeročni perspektivi prinesel pozitivne spremembe, in sicer bolj spodbudno okolje in večje zanimanje za podjetništvo.

Projekt »Self-employment with e-learning based Practise Firms« ali na kratko SELPRAF iz programa Leonardo da Vinci, ki je nastal kot konkreten odgovor na zgoraj izpostavljene pomanjkljivosti, si za osnovni cilj – v okviru celostnega pristopa za lajšanje vstopa brezposelnih oseb na trg delovne sile – zastavlja navdušiti ljudi za podjetništvo. Ta cilj projekt uresničuje z razvojem in promocijo **izobraževalnega programa SELPRAF**, katerega cilj je razvoj štirih ključnih kompetenc: sporazumevanje v maternem jeziku, sporazumevanje v tujih jezikih, digitalna pismenost ter samoiniciativnost in podjetnost. Poleg tega so ključne kompetence pomembne za spodbujanje individualnih izobraževalnih poti po poklicnem izobraževanju in upodabljanju (PIU), izboljšanje prepustnosti v izobraževalnem sistemu in pospeševanje prehodnih obdobj (od PIU na trg dela ali ponovno vključevanje na trg dela po brezposelnosti). Glavna ciljna skupina so brezposelne osebe z najmanj četrto stopnjo izobrazbe.

Konkretni cilji projekta so: (1) priprava izobraževalnega programa SELPRAF (razvoj prilagojenega kurikuluma za program usposabljanja, ki je sestavljen iz dveh delov: teoretični del za pridobivanje štirih glavnih kompetenc in praktično delo v učnih podjetjih); (2) priprava e-učnih gradiv za pridobivanje štirih ključnih kompetenc in za delo v učnih podjetjih, (3) usposabljanje 48 brezposelnih oseb v učnih podjetjih (32 v Sloveniji in 16 na Hrvaškem), (4) zagotavljanje kakovosti in trajnosti rezultatov projekta z vključevanjem izobraževalnega programa SELPRAF v nacionalni sistem in v programe usposabljanja, ki jih ponuja Zavod RS za zaposlovanje.

Partnerstvo projekta sestavljajo: podjetje B2, Institut Jožef Stefan, Gimnazija Šentvid, Srednja ekonomska šola Celje, Center RS za poklicno izobraževanje (CPI), Zavod RS za zaposlovanje, Srednja šola Mate Blažine, Hrvaška, Univerza Leicester, Anglija.

2 Pomen kompetenc na trgu delovne sile

Zaradi neugodnih demografskih trendov (vse nižja nataliteta, staranje prebivalstva in visoka stopnja izseljevanja) je Slovenija vse manjša gledano na splošno kot tudi z vidika za delo sposobnega prebivalstva. Pomanjkanje kvalificirane delovne sile je v Sloveniji vse bolj pereč problem, ki resno ovira gospodarski razvoj. Evropska komisija je objavila poročilo (Ferry, Baker, 2006), v katerem je napovedala, da bo nataliteta v vseh državah članicah EU ostala na nizki ravni, zaradi česar bo nemogoče ohraniti demografsko ravnovesje. Po napovedih naj bi se med leti 2010 in 2050 močno povečala starejša populacija. Cilj je spoprijeti se s temeljnimi gospodarskimi težavami – šibka gospodarska rast, visoka stopnja brezposelnosti in socialna izključenost. Enoten evropski trg delovne sile bo nedvomno spodbudil države, da pripravijo načrt razvoja kvalificirane delovne sile. Posledično je tudi vse več poudarka na poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU), ki je eden od najpomembnejših dejavnikov napredka, zaposlovanja in gospodarske rasti. Države se vse bolj trudijo najti načine, da bi brezposelnim osebam ponudile čim več možnosti za izvajanje dejavnosti, razvoj veščin in vključevanje na trg delovne sile. Brezposelnim osebam ponujajo različne oblike usposabljanja, ki jim omogočajo pridobivanje zahtevanih kompetenc in kvalifikacij.

Globalizacija in vse večja konkurenca od nas zahtevata vse več kompetenc, organizacije se morajo vse bolj prilagajati kupcem in izpolnjevati pričakovanja skupnosti, biti morajo prilagodljive in dovezetne za hitro in odgovorno uvajanje najnovejših tehnologij. Če želimo učinkovito delovati in vzpostaviti ravnovesje na trgu delovne sile, moramo aktivirati neaktivne skupine prebivalstva (brezposelne osebe). Vključevanje brezposelnih oseb na trg

delovne sile je kompleksno in kontroveržno vprašanje, ki se dotika številnih različnih dejavnikov: stopnja gospodarskega razvoja države, razmerje med ponudbo in povpraševanjem na trgu delovne sile, odnos delodajalcev do brezposelnih oseb, motivacija brezposelnih oseb za delo, njihova sposobnost učenja in samozaupanje. Za uspešno vključevanje brezposelnih oseb na trg delovne sile, je pomembno posebno pozornost nameniti okoliščinam, v katerih se nahajajo, in priložnostim, ki se jim ponujajo. Na trgu delovne sile je posebna pozornost namenjena dejavnikom, kot sta izobrazba in poklicno usposabljanje, ki morajo biti prilagojeni sodobnim zahtevam trga na področju ključnih kompetenc, znanj in spretnosti ter jezikovnih veščin.

Znanje, veščine in sposobnosti evropske delovne sile so odločilni dejavniki uspešnosti EU na področju inovacij, produktivnosti in konkurenčnosti (Evropska komisija, 2006). Vse večja internacionalizacija, hiter tok sprememb in neprestano uvajanje novih tehnologij pomeni, da morajo Evropejci ves čas nadgrajevati znanje in veščine na svojem delovnem področju, še več, imeti morajo tudi splošne kompetence, ki jim omogočajo, da se prilagajajo spremembam. Ljudje z ustreznimi kompetencami so tudi bolj motivirani za delo in na splošno bolj zadovoljni na delovnem mestu, kar pozitivno vpliva na kakovost njihovega dela.

Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih dejstev sta Evropski svet in Evropski parlament ob koncu leta 2006 sprejela *Evropski referenčni okvir - ključne kompetence za vseživljenjsko učenje* (Evropska komisija, 2006). Referenčni okvir je prinesel prve evropske identifikacije in definicije ključnih kompetenc, ki so pomembne za osebno izpopolnitev državljanov, njihovo socialno vključenost, aktivno državljanstvo in zaposljivost v naši družbi, ki temelji na znanju.

Kompetence so definirane kot kombinacija znanja, veščin in ustreznega odnosa v določenem kontekstu. Ključne kompetence so tiste, ki jih za osebno izpopolnitev in razvoj, aktivno državljanstvo, socialno vključenost in zaposlovanje potrebujemo vsi državljani. Referenčni okvir določa osem ključnih kompetenc: (1) sporazumevanje v maternem jeziku, (2) sporazumevanje v tujih jezikih, (3) matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji, (4) digitalna pismenost, (5) učenje učenja, (6) socialne in državljanske kompetence, (7) samoiniciativnost in podjetnost ter (8) kulturna zavest in izražanje.

V nadaljevanju bomo natančneje predstavili štiri ključne kompetence, na katere se osredotoča naš izobraževalni program SELPRAF.

2.1 Sporazumevanje v maternem jeziku

Sporazumevanje v maternem jeziku je sposobnost izražanja in razumevanja pojmov, misli, čustev, dejstev in mnenj v pisni in ustni obliki (poslušanje, govor, branje in pisanje) ter na ustrezen in ustvarjalen način jezikovno medsebojno delovanje v vseh družbenih in kulturnih okoliščinah - izobraževanje in usposabljanje, delo, dom in prosti čas (Evropska komisija, 2006).

2.2 Sporazumevanje v tujih jezikih

Za sporazumevanje v tujih jezikih na splošno veljajo iste glavne razsežnosti kompetence sporazumevanja kot pri sporazumevanju v maternem jeziku: temelji na sposobnostih razumevanja, izražanja in razlage pojmov, misli, čustev, dejstev in mnenj v pisni in ustni obliki (poslušanje, govor, branje in pisanje) v ustrezni vrsti družbenih in kulturnih okoliščin – izobraževanje in usposabljanje, delo, dom in prosti čas, – v skladu z željami ali potrebami posameznika. Sporazumevanje v tujih jezikih zahteva tudi sposobnosti, kot sta posredovanje

in medkulturno razumevanje. Posameznikova stopnja usposobljenosti je odvisna od štirih razsežnosti (poslušanje, govorjenje, branje in pisanje) in od posameznega jezika ter posameznikovega družbenega in kulturnega ozadja, okolja, potreb in/ali interesov (Evropska komisija, 2006). V okviru programa za nemški jezik bomo razvijali štiri spretnosti: pisanje, govorjenje (govorna interakcija in govor), poslušanje in branje. Štiri spretnosti (govorjenje, poslušanje, branje in ustno ter pisno sporazumevanje) za nemški jezik bodo obravnavane skladno z Evropskim referenčnim okvirjem za jezike: učenje, poučevanje in ocenjevanje – CEFR. Besedišče in obravnavane teme bodo pokrivala vsa življenjska področja.

2.3 Digitalna pismenost

Digitalna pismenost vključuje varno in kritično uporabo tehnologije informacijske družbe (IST) pri delu, v prostem času in pri sporazumevanju. Podpirajo jo osnovna znanja v IKT: uporaba računalnikov za iskanje, ocenjevanje, shranjevanje, proizvodnjo, predstavitev in izmenjavo informacij ter za sporazumevanje in sodelovanje v skupnih omrežjih po internetu (Evropska komisija, 2006). Digitalna pismenost bo obravnavana tako neposredno v učnem kontekstu (npr. varna in kritična uporaba IKT za delo in sporazumevanje, uporaba računalnikov za iskanje, ocenjevanje, shranjevanje, predstavitev in izmenjavo informacij ter za sporazumevanje in sodelovanje v skupnih omrežjih na internetu itd.) kot tudi neposredno v okolju, kjer bo potekalo praktično usposabljanje, in v e-učnem okolju.

2.4 Samoiniciativnost in podjetnost

Samoiniciativnost in podjetnost bosta osrednji kompetenci. Nanašata se na sposobnost posameznika za uresničevanje svojih zamisli (Evropska komisija, 2006). Vključujeta ustvarjalnost, inovativnost in sprejemanje tveganj ter sposobnost načrtovanja in vodenja projektov za doseganje ciljev. Ta sposobnost je v pomoč posameznikom ne le v njihovem vsakdanjem življenju in v družbi, ampak tudi na delovnem mestu, pri razumevanju ozadja njihovega dela in izkoriščanju priložnosti, je pa tudi podlaga za bolj posebne spretnosti in znanja, ki jih potrebujejo tisti, ki ustanavljajo socialne ali gospodarske dejavnosti ali k temu prispevajo.

3 Učno podjetje

Učno podjetje predstavlja učinkovito učno okolje, v katerem lahko opravimo simulacije vseh administrativnih funkcij dejanskega podjetja. Učno podjetje je po obliki, organizaciji in funkciji podobno resničnemu podjetju. V svetu danes deluje približno 5800 učnih podjetij. »Zaposleni« v učnem podjetju delajo v oddelkih v simuliranem poslovnem okolju. Katalog izdelkov in storitev se trži pri drugih učnih podjetjih, tako učna podjetja med seboj trgujejo in ustvarjajo virtualne dobičke. Vse je popolnoma enako kot v resničnem svetu, z izjemo tega, da ni dejanskih izdelkov in da ne pride do izmenjave dejanskih sredstev. Učna podjetja brezposelnim posameznikom pomagajo do zaposlitve, saj lahko v njih uporabljajo in nadgrajujejo svoje znanje in veščine.

V Sloveniji učna podjetja že delujejo v okviru srednjih poklicnih šol. Pri ustanovitvi učnih podjetij za potrebe brezposelnih oseb v Sloveniji in na Hrvaškem tako lahko govorimo o prenosu učnih podjetij z dveh vidikov: učna podjetja, ki v Sloveniji že delujejo v okviru srednjih poklicnih šol, bomo prilagodili in ustanovili za potrebe brezposelnih oseb v Sloveniji; nato bomo učna podjetja ustanovili še na Hrvaškem (geografski vidik). Postopek vključuje identifikacijo in analizo potreb brezposelnih oseb ter izbor inovativnih e-izobraževalnih vsebin, ki ustrezajo ugotovljenim potrebam. V prvi fazi bomo v okviru

projekta SELPRAF pripravili inovativne e-izobraževalne vsebine, ki bodo skladne z ugotovljenimi potrebami ciljnih skupin ter z njihovimi socialnimi in kulturnimi okoliščinami. Te vsebine bomo nato postopno vključevali v poklicno izobraževalne programe na nacionalni, regionalni oz. sektorski ravni.

V primeru projekta SELPRAF ne gre zgolj za prenos učnega podjetja kot orodja, ki se uporablja v izobraževalnem sektorju, na trg delovne sile, temveč pride tudi do prenosa v obratni smeri. Izkušnje pri izvajanju na trgu delovne sile bomo prenesli nazaj na področje izobraževanja in jih uporabili za nadaljnji razvoj učnih podjetij v okviru strokovnih izobraževalnih programov. Sočasni prenos in razvoj učnih podjetij v dveh različnih državah nam bosta omogočila pridobivanje izkušenj v različnih okoljih, kar bo še dodatno vplivalo na kakovost rezultatov.

4 Razvoj izobraževalnega programa SELPRAF

Izobraževalni program SELPRAF je optimalno orodje za izvajanje e-izobraževanja, namenjenega pridobivanju štirih ključnih kompetenc, ki bodo specifični ciljni skupini (brezposelni z najmanj četrto stopnjo izobrazbe) omogočile nadaljnje usposabljanje v učnih podjetjih. Izobraževalni program SELPRAF bo razdeljen na dva dela (Herrington, 1995 & Zhuravlova, 2004). V prvem delu bo program SELPRAF potekal v obliki kombiniranega izobraževalnega programa, ki bo namenjen pridobivanju znanja in kompetenc kot priprava na delo v učnem podjetju (Arh et al, 2006). V drugem delu bo usposabljanje potekalo v učnih podjetjih. Usposabljanje bo organizirano v Ljubljani, Celju in Labinu.

E-izobraževalno okolje ponuja dobre pogoje za socialno izobraževalno izkušnjo (Zhang, 2003). Kot izobraževalno okolje bomo uporabili sistem za upravljanje izobraževanja (LMS) eCampus®, ki omogoča pripravo multimedijskih in interaktivnih e-izobraževalnih vsebin, uporabo orodij Web 2.0, upravljanje sodelujočih ter integrirano e-učenje, e-preverjanje znanja in komunikacijsko podporo. Platforma eCampus® se je odlično odrezala že v okviru projekta »MeRLab« (Leonardo da Vinci), saj ima številne funkcionalnosti, obenem pa je primerna za vse vrste uporabnikov (učence, mentorje, avtorje, urednike in upravitelje). V času izvajanja projekta bomo eCampus® uporabljali za pripravo e-izobraževalnih vsebin in kot podporo kombiniranemu učenju in usposabljanju (t.j. delno na daljavo preko interneta in delno iz oči v oči) v slovenskem in hrvaškem jeziku. Projekt prinaša tudi dodano vrednost za sistem za upravljanje izobraževanja eCampus®, ki bo bogatejši za nekaj novih elementov, kot npr. nadgradnja virtualne učilnice in nova orodja za boljšo dostopnost.

Eden izmed ključnih ciljev projekta je razvoj izobraževalnih vsebin. Na osnovi poročila, ki bo pripravljeno v prvi fazi projekta in nam bo postreglo z analizo potreb v Sloveniji in na Hrvaškem, bomo izbrali teme v okviru štirih izbranih kompetenc in pripravili izobraževalne module, ki jih bomo nadalje preoblikovali v sodobne, interaktivne, multimedijske vsebine ob podpori najnovejše informacijsko-komunikacijske tehnologije. E-vsebine bodo zadostile standardu SCORM (Shareable Content Object Reference Model), ki zagotavlja njihovo interoperabilnost in povezljivost ter možnost nadaljnje uporabe v vseh sistemih za upravljanje e-izobraževanja, ki podpirajo standard SCORM; primerno tako za odprtokodne kot tudi za komercialne sisteme. E-gradivo bo pripravljeno za 60-urni tečaj. E-izobraževalne vsebine bodo pripravljene na podlagi interne projektne metodologije; ta temelji na strokovnem znanju in izdatnih izkušnjah naših strokovnjakov (Arh et al, 2007). Uporabljena bodo številna računalniška orodja, kot so MS Office, Macromedia Studio, Macromedia Captivate, Corel

Graphic Suite, Articulate Studio, Hot Potatoes, TechSmith Snagit in podobno. Tudi sistemske prilagoditve bodo opravljene skladno s projektnim pristopom k razvoju in izvedbi programske opreme.

5 Pričakovani vplivi na sisteme poklicnega izobraževanja in usposabljanja v Sloveniji in na Hrvaškem

Ustanovitev učnih podjetij za brezposelne osebe v Sloveniji in na Hrvaškem bo imelo neposreden vpliv na sisteme poklicnega izobraževanja in usposabljanja v obeh državah. Analiza potreb in že pridobljenih znanj brezposelnih oseb, ki sodelujejo pri projektu, bo pokazala na eventualne pomanjkljivosti v procesih pridobivanja kompetenc v okviru obstoječih sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Izkušnje, ki jih bomo pridobili v procesu prilagajanja gradiv za usposabljanje, in izkušnje brezposelnih oseb s pripravljenimi e-izobraževalnimi vsebinami nam bodo pomagale izboljšati gradiva, ki jih v tem trenutku uporabljajo v poklicnem izobraževanju. Vodenje učnih podjetij bo brezposelnim osebam, ki niso več del izobraževalnega sistema in imajo morda tudi že nekaj delovnih izkušenj, odprlo nova obzorja. Projekt bo nedvomno vplival na razvoj učnih podjetij, ki postajajo vse bolj uporabna orodja v začetnih fazah poklicnega izobraževanja in v procesih vseživljenjskega učenja.

6 Zaključek

Dve najpomembnejši od skupno petih prednostnih nalog, ki jih uvaja strategija *Evropa 2020*, sta zaposlovanje in izobraževanje. Obe področji sta bili prepoznani kot področji izjemnega pomena, ki zahtevata visoko stopnjo sodelovanja in prevzemanja odgovornosti v različnih sektorjih (gospodarstvo, zaposlovanje, izobraževanje). Izvajanje strategije Evropa 2020 bi moralo sprožiti predvsem proces učinkovitega sprejemanja različnih, individualnih izobraževalnih poti, ki vodijo do zaposlitve. Pri tem morajo biti v središču sposobnosti in potencial posameznikov ter okrepljena vloga IKT in e-izobraževanja.

Projekt se s konkretnimi rešitvami odziva na zgoraj omenjene prednostne naloge: izobraževalni program SELPRAF (pridobivanje štirih ključnih kompetenc in delo v učnih podjetjih) za skupino brezposelnih oseb bo ob podpori že obstoječe in izkušene nacionalne mreže učnih podjetij brezposelnim osebam pomagal v postopkih samozaposlovanja, pri prilagajanju zahtevam na trgu delovne sile, osamosvajanju, pridobivanju na samozavesti in dovzetnosti za vseživljenjsko učenje. Dodatna krepost projekta je Hrvaška, soseda, s katero ima Slovenija že dolgo tradicijo izmenjave najboljših praks na področju poklicnega izobraževanja. Naša prednost sta tudi skupna zgodovina in jezik, ki Sloveniji omogočata učinkovito nudenje podpore Hrvaški za hitro izvajanje strategij EU.

Učna podjetja brezposelnim osebam pomagajo do zaposlitve, saj jim ponujajo priložnosti za uporabo in nadgradnjo veščin in znanja. V primeru projekta SELPRAF ne gre zgolj za prenos inovacije, torej učnega podjetja kot orodja, ki omogoča prehod iz šole na delovno mesto, temveč tudi obratno. Izkušnje na trgu delovne sile bomo prenesli nazaj na področje izobraževanja in jih uporabili za nadaljnji razvoj kakovosti učnih podjetij in krepitev vloge učnih podjetij v okviru strokovnih izobraževalnih programov. Sočasni prenos iz »šol na delovna mesta« in obratno v dveh različnih državah nam bo omogočil pridobivanje izkušenj v različnih okoljih, kar bo še dodatno blagodejno vplivalo na kakovost rezultatov. Projekt

SELPRAF ponuja neposredna individualizirana orodja za najbolj ranljive skupine, kot so mlade brezposelne osebe, v konkretnih, vnaprej določenih regijah EU in v eni državi kandidatki. Prav tako omogoča nadaljnje izvajanje oz. izrabo razvitega izobraževalnega programa ob podpori Evropskega socialnega sklada ali v okviru projektov programa Leonardo da Vinci na nacionalni ali mednarodni ravni.

Literatura

- Arh, T., Pipan, M., Jerman-Blažič, B. (2006): Building efficient e-learning environment for supporting the promotion of lifelong learning and knowledge acquisition. In: Bouquegneau, C. (Ed.): Proceedings of the WSEAS International Conferences, Tenerife, Canary Islands, Spain, December 16-18, 2006, str. 146-151.
- Arh, T., Pipan, M., Jerman-Blažič, B. (2007): Virtual Learning Environment for the Support of Life-Long Learning Initiative. WSEAS Transactions on Information Science and Applications, 4(4), str. 737-744.
- Evropska komisija (2011): A new impetus for cooperation in vocational education and training. [URL:http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/vocational_training/ef0023_en.htm].
- Evropska komisija (2011): Agenda for new skills and jobs. [URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0682:FIN:EN:PDF>].
- Evropska komisija (2006): The Key Competences for Lifelong Learning – A European Framework, Official Journal of the European Union. [URL: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2006/l_394/l_39420061230en00100018.pdf].
- Evropska komisija (2010): The Bruges Communiqué on enhanced European Cooperation in VET. [URL:http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/vocational/bruges_en.pdf].
- Ferry, M., Baker, R. (2006): Regional strategies and demographic aging, Age Proofing Toolkit.
- Herrington, J., Oliver, R. (1995): The critical elements of situated learning environments. J. Pearce, A. Ellis (Eds), Learning with Technology, ASCILITE'95 Conference Proceedings, str. 395–403, Melbourne.
- Statistični urad Republike Slovenije (2010): Aktivno prebivalstvo, Slovenija, januar 2011 - končni podatki. [URL: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3787].
- Zavod RS za zaposlovanje (2010): Employment and unemployment trends, str. 27-33.
- Zhang, D., & Nunamaker, J. F. (2003): Powering e-learning in the new millennium: an overview of e-learning and enabling technology. Information Systems Frontiers, 5(2), str. 207–218.
- Zhuravlova, I. (2004): Development of Distance Learning Courses: Integrated Approach. Proceedings of World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia and Telecommunications. Vol. 1, str. 462–468.